

Ügyfélközpontú hatóság

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH vagy hivatal) a gazdaság, a tudomány és a kultúra szellemi értékeinek az oltalmáért, a szellemi tulajdon védelméért felelős kormányzati főhivatal. Tevékenysége kiterjed az iparjogvédelem és a szerzői jog területére, valamint a kutatás-fejlesztési tevékenységek minősítésére, továbbá olyan eljárásokra, mint a korai fázisú (startup) vállalkozások és az azokat támogató vállalkozások nyilvántartásba vétele. Az SZTNH a kormány irányítása alatt áll, törvényben meghatározott felügyeletét 2018. május 22-től *Prof. Dr. Palkovics László* innovációs és technológiai miniszter látja el.

Az SZTNH a legrégebb óta innovációval foglalkozó magyar hatóság, elődszervezeteként 125 évvel ezelőtt, 1896. március 1-jén jött létre a találmányi szabadalmakról szóló XXXVII. törvénycikk alapján a Magyar Királyi Szabadalmi Hivatal, amely az Osztrák-Magyar Monarchia első önálló nemzeti hatósága volt. A hivatal 125 éve látja el alapfeladataként a kreatív magyar szellemi alkotások védelmét.

A 2020-as év a hivatal számára is rendhagyó módon zajlott. A munkavégzést a COVID-19 járványhoz is igazodva, a veszélyhelyzeti kormányzati intézkedéseknek megfelelően úgy alakította ki, hogy az az ügyfelek és a hivatali munkatársak számára egyaránt biztonságos legyen. A munkaszervezést az ügyintézés és munkavégzés megváltozott rendjének kialakítása, valamint az új körülményekhez való rugalmas alkalmazkodás határozta meg.

A 125 évnyi hagyomány által támasztott elvárásoknak megfelelően, a veszélyhelyzetből adódó rendkívüli körülmények ellenére az SZTNH 2020. évi tevékenységét változatlanul magas színvonalon, az ügyfélközpontúság előtérbe helyezésével, hatékonyan látta el. A hivatal az ISO 9001:2015 minőségirányítási és az ISO/IEC 27001:2013 információbiztonság-irányítási szabvány követelményei szerint működik, amit az SGS Hungária Kft. független tanúsító szervezet által 2020 végén lefolytatott felülvizsgálati audit is bizonyított.

1. Iparjogvédelmi hatósági tevékenység

A világjárvány ellenére a nemzeti úton benyújtott bejelentések száma 2020-ban szinte mindegyik oltalmi forma esetében szerény mértékben, de növekedett az előző évhez képest.

A 2019-ben az iparjogvédelmi tevékenység terén megindult növekedési trendet tehát nem vetette vissza a pandémia, ami a korábbi évek K+F ráfordításainak hatásaira enged következtetni. Az eredmények is azt mutatják, hogy a hazai gazdaság innovatív szereplőiben egyre jobban tudatosul, hogy a versenyképesség kulcsa a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység mellett a fejlesztési eredmények szellemi tulajdon-jogának védelme.

2020-ban a nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések száma 1,3 százalékkal, a kiegészítő oltalmi tanúsítvány iránti kérelmek száma 1,8 százalékkal, a formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma 4,5 százalékkal, a bejelentésben foglalt minták száma 22,6 százalékkal, továbbá a védjegybejelentések száma 2,4 százalékkal növekedett az előző évhez képest.

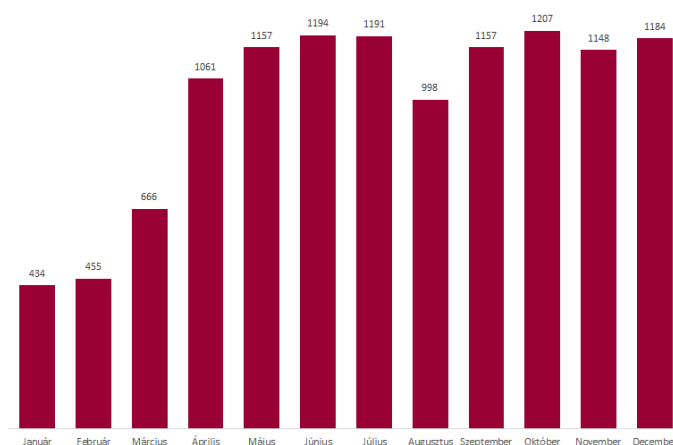
A járvány elhúzódása és kiterjedtsége miatt a nemzetközi előrejelzések visszaeső bejelentésszámot prognosztizálnak, illetve már 2020-ban jelentkeztek az első negatív jelek

Magyarországon is a külföldi jogosultak hazánkba irányuló ügyei terén. Az európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránt a hivatalhoz érkezett kérelmek száma a korábbi évekkel ellentétben 2020-ban kivételesen 11 százalékkal csökkent. A járvány okozta korlátozások (postai forgalom, hivatalbezárás) következtében a védjegyek nemzetközi lajstromozására szolgáló, a WIPO által adminisztrált, úgy nevezett madridi rendszerben a Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés iránti kérelmek száma 27 százalékkal maradt el az előző évitől.

A COVID-19 járvány pozitív hozadéka volt a digitális hivatallá válás útján való előrelépés. Az SZTNH a pandémia idején az ügyfeleket a már korábban kialakított elektronikus ügyintézés (pl. elektronikus bejelentések, elektronikus kapcsolattartás) és egyéb szolgáltatások (pl. adatbázisok használata) felé irányította. Nemcsak a beadványok, megkeresések terén nőtt az elektronikus lehetőségek használata, de az oktatás-képzés, a belföldi rendezvények esetében is sikerült megvalósítani az online térre való sikeres áttérést.

A digitálisan, illetve a hibrid formában megtartott események olyan eredményesek voltak, hogy az online csatornákon keresztül a korábbi évekhez képest sokkal több résztvevőhöz tudta eljuttatni a szellemi tulajdonnal kapcsolatos tartalmait a hivatal.

Az elektronikus úton érkezett beadványok száma 2020-ban havi bontásban

1.1. Magyarországon hatályos főbb oltalmak

A hazánkban hatályos oltalmak gazdasági jelentőségét az adja, hogy a magyar piac minden szereplőjének – a belföldi kkv-któl kezdve, a kutatóintézeteken keresztül, a magyar gazdákon át a hazánkban tevékenykedő multinacionális vállalatokig – ezekre a monopoljogokra figyelemmel célszerű termelő-, értékesítési és kutató-fejlesztő tevékenységet folytatnia Magyarországon területén, mert különben bitorlást követnek el.

Ez a folyamatosan növekvő számú monopoljog élénkíti a piaci versenyt, előmozdíthatja a technológiatranszfert, a kutatás-fejlesztési együttműködések és a licenckiakereskedelmet, ösztönözheti a befektetéseket, valamint alkalmas az üzleti és befektetői bizalom erősítésére az amúgy magas kockázattal működő csúcstechnológiai ágazatokban is.

A Magyarországon hatályos oltalmak 2020 végén mért száma az előző évihez képest tovább emelkedett, túlnyomórészt a hazánkban hatályos európai és közösségi oltalmak számának

növekedése következtében. Ezzel egyidejűleg a nemzeti úton és a nemzetközi együttműködések keretében megadott, hatályos oltalmak állományában az előző évvel azonos számú vagy kisebb mértékű változás volt regisztrálható.

A Magyarországon hatályos szabadalmak száma 2020 végén 33 566 volt, 1608-cal, azaz 5 százalékkal volt több az előző év végénél (31 958). Ezen belül a hazánkra hatályosított európai szabadalmak száma a 2019. évi 29 749-ről 7 százalékkal (2121-gyel) 31 870-re emelkedett. Miközben a nemzeti úton megadott szabadalmak száma 2209-ről 1696-ra (513-mal) csökkent.

A hatályos európai szabadalmak számának növekedése 2010 és 2020 között közel négyszeres volt, ezen időszakon belül 2015 és 2020 között pedig több mint 80 százalékos.

A Magyarországon is hatályos közösségi növényfajta-oltalmak száma meghaladta a 29 ezret, ami 3 százalékkal volt több az előző évinél. A nemzeti növényfajta-oltalmak száma is növekedett, az előző évi 119-cel szemben 2020 végén 167 volt hatályban.

A nemzeti védjegyoltalmak száma az előző évekkkel azonos, 54 ezres nagyságú volt.

Az európai uniós védjegyrendszer elszívó hatása, továbbá a világjárvány okozta korlátozások miatt a hatályos nemzetközi (madridi rendszerű) védjegyek állománya az elmúlt években lassan csökkent, a 2019. évi 83 ezerről 80 ezerre, azaz 4 százalékkal mérséklődött.

A több országra védjegyoltalmat szerezni kívánó külföldi bejelentők már évek óta növekvő számban választják az Európai Unió teljes területére oltalmat biztosító európai uniós védjegyet (EU Trade Mark, EUTM). Ennek következtében tovább növekedett a hazánkban is hatályos európai uniós védjegyek állománya, ami már 1,8 milliós nagyságrendű.

A hatályos nemzeti formatervezési minták száma 3075 volt 2020 végén.

A külföldi székhelyű bejelentők a magyarországi jogszerezés céljából jellemzően az európai uniós utat választják és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (European Union Intellectual Property Office, EUIPO) szereznek hazánkra is kiterjedő hatállyal közösségi mintaoltalmat (Registered Community Design, RCD).

A Magyarországon hatályos főbb oltalmak száma 2020 végén

31 870 Hazánkra hatályosított európai szabadalom	344* Kiegészítő oltalmi tanúsítvány SPC)	54 251 Nemzeti védjegyoltalom
1 696 Nemzeti úton megadott szabadalom	167 Nemzeti úton megadott növényfajta-oltalom	80 017 Nemzetközi (madridi rendszer szerinti) védjegyoltalom
837 Nemzeti úton megadott használatiminta-oltalom		3 075 Nemzeti úton megadott formatervezésiminta-oltalom

*A 344 kiegészítő oltalmi tanúsítvány közül 279 szabadalom oltalmi ideje még nem járt le, továbbá 65 esetben az SPC van már hatályban.

1.2. Szabadalmi hatósági tevékenység

A nemzetközi szabadalmi együttműködés alapját képező Szabadalmi Együttműködési Szerződés (Patent Cooperation Treaty, PCT) keretében a világ csaknem bármely országára kiterjedően indítható – egyetlen bejelentés benyújtásával – szabadalmi (vagy használati minta) bejelentés.

A nemzetközi szabadalmi (PCT-) bejelentések száma évről évre emelkedik, aminek eddig a COVID-19 világjárvány sem szabott gátat: 2020-ban 275,9 ezer ilyen bejelentést regisztrált a Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organization, WIPO), ami a 2019. évit 4 százalékkal múlta felül. Ezeknek csak csekély hányada eredményez az eljárás későbbi szakaszában Magyarország területére is kiterjedő oltalmat.

Európai szabadalom megszerzésére az Európai Szabadalmi Egyezmény (European Patent Convention, EPC) alapján 38 szerződő tagállamban van lehetőség.

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH, European Patent Office, EPO) által a HU megjelöléssel megadott európai szabadalmak száma 2020-ban 451 volt.

Az Európai Szabadalmi Egyezményhez való 2003-as csatlakozás óta a külföldi szabadalmi bejelentők a korábbiakkal ellentétben már nem a PCT-rendszeren keresztül, az úgynevezett nemzeti szakaszba léptetéssel, vagy közvetlenül a hivatalhoz benyújtva igényelnek szabadalmi oltalmat Magyarországra, hanem jellemzően az európai utat választják, és az ESZH által megadott európai szabadalmaik magyarországi hatályosítását kérelmezik. Ezeknek az úgynevezett hatályosítási kérelmeknek a számbeli növekedése megállt, a 2020-ban beérkezett 5102 kérelem 11 százalékkal maradt el a 2019-es mennyiségtől.

Európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmek száma

A **nemzeti úton** benyújtott szabadalmi bejelentések tartalmazzák egyfelől a hazai eredetű szabadalmi bejelentéseket, másfelől az SZTNH-hoz közvetlenül benyújtott külföldi bejelentéseket, valamint a nemzeti szakaszba lépett PCT-bejelentéseket.

A nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések száma 2020-ban 456 volt, ami közel 1,3 százalékkal haladta meg az előző évit, azaz a bejelentésszám a 2019-essel azonos nagyságrendű volt. A 2018. évi mélypontot (443) követően tehát valamelyest megfordult a nemzeti úton

benyújtott bejelentések számának csökkenő trendje, és azóta lassú növekedésbe váltott, amit a világjárvány sem állított meg.

A nemzeti úton érkezett bejelentések 94 százaléka, azaz 428 bejelentés származott hazai székhelyű, illetve lakóhelyű ügyfelektől. A bejelentések 65 százaléka ügynevezett egyéni bejelentés volt (magánszemélyek által benyújtott), 35 százaléka pedig intézményi bejelentőktől (jogi személyek) érkezett.

Noha a szabadalmi bejelentések 42 százaléka változatlanul személyesen, „kézben” benyújtva érkezett a hivatalhoz, a 2020-as pandémiás évben megnövekedett az elektronikusan benyújtott szabadalmi bejelentések aránya, amely már elérte a 39 százalékot.

A szabadalmi területen a nemzeti úton indított eljárások közül 563 ügy fejeződött be 2020-ban.

A befejezett szabadalmi eljárások mintegy hatoda zárult a nemzeti szabadalmat megadó döntéssel. A bejelentéseknek tehát csak egy kisebb része bizonyult szabadalomképesnek.

A befejezett nemzeti szabadalmi ügyek 5 százaléka elutasítással, 38 százaléka visszavonással, 34 százaléka lemondással és 7 százaléka díjfizetés hiánya miatti megszűnéssel zárult. A függőben levő nemzeti szabadalmi ügyek számát 7 százalékkal, 810 ügyre sikerült csökkenteni.

Nemzeti szabadalmi hatósági eljárások

Bejelentés	Közzététel	Ügybefejezés	Megadás	Folyamatban levő ügyek
456	234	563	94	810

A szabadalom megadására irányuló eljárás keretében a hivatal 290 újdonságkutatói jelentést készített.

130 esetben készített a hivatal írásos véleménnyel kiegészített újdonságkutatói jelentést, amelyek közül az ügyfelek 76-ot gyorsítottan igényeltek. A 2019 májusa óta nyitva álló, angol nyelvű szabadalmi leírás és igénypontok alapján kérhető írásos véleményt 5 esetben kértek az ügyfelek 2020-ban.

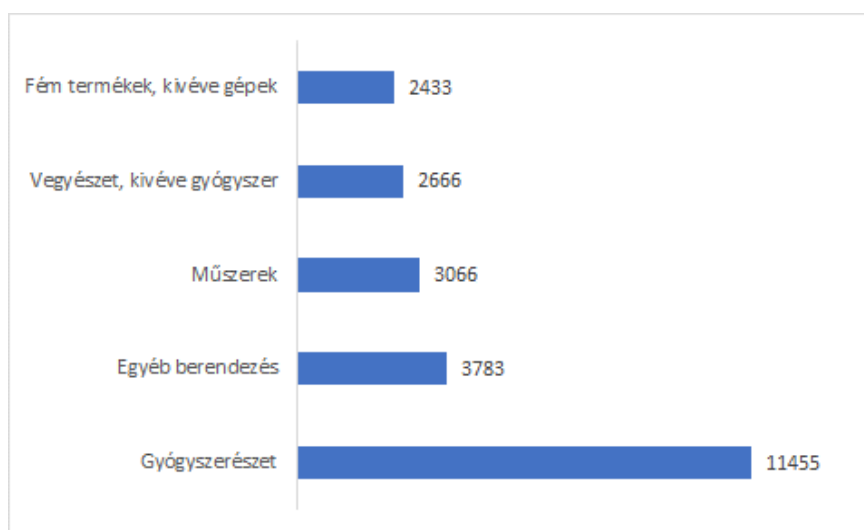
A nemzeti úton benyújtott, befejezett szabadalmi bejelentések esetében a szabadalom megadására irányuló eljárás átlagos bruttó átfutási ideje¹ 2020-ban 30,8 hónap volt, ami 9 százalékkal rövidebb ügybefejezést jelent. Az ügyek átlagos nettó átfutási ideje pedig 25 hónapról 21,5 hónapra, azaz 14 százalékkal mérséklődött. Amennyiben a bejelentőnek érdeke fűződik az eljárás gyorsításához, díjmentesen kérelmezheti a korábbi közzétételt, de az ügyfelek általában nem élnek ezzel a lehetőséggel. Az ügyek többségében ugyanis az oltalmazni kívánt megoldás idő előtti nyilvánosságra hozatala ellentétes a bejelentő érdekével (pl. a piacra lépésre való felkészülés folyamata miatt).

¹ A bruttó átfutási idő a bejelentési nap és az ügy befejezése közötti időtartamot mutatja. Amennyiben ezt csökkentjük a bejelentőnek a felhívásokra adott válaszok elkészítéséhez rendelkezésére álló idővel, megkapjuk az átlagos nettó átfutási időt. Ezek az átfutási idők tartalmazzák a törvény szerint a közzétételig kötelezően kivárandó 18 hónapos várakozási időtartamot is.

A Magyarországon hatályos 33 ezret meghaladó számú szabadalmi oltalom közül a szakterületek szerinti megoszlás tekintetében – az előző évekhez hasonlóan – a gyógyszeripari szabadalmak álltak az első helyen. Mind a nemzeti úton megadott, mind a hatályosított európai szabadalmak tekintetében ez a szakterület volt a listavezető. Erős koncentrációt jelez, hogy a hazánkban hatályos szabadalmak 34 százaléka erre az egy ágazatra összpontosult. Ezt követte az egyéb berendezés kategória 11 százalékos és a műszerek szakterületének közel 9 százalékos részaránnyal. Az öt legnépszerűbb technológiai terület adta a hatályos szabadalmak 70 százalékát.

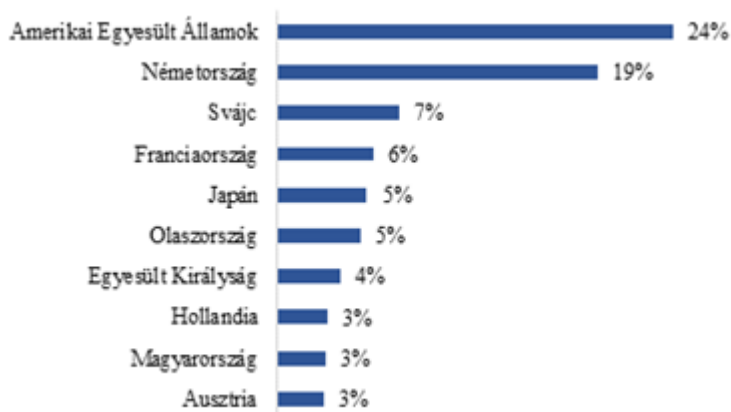
TOP5 szakterület

A Magyarországon hatályos szabadalmak száma a legnépszerűbb öt szakterület szerint

A Magyarországon hatályos – nemzeti úton megadott és hatályosított európai – szabadalmak jogosultjainak döntő hányada (97 százaléka) évek óta külföldi székhelyű, a magyar jogosultak aránya 3 százalék. A magyar gazdaságban jelen lévő, ezért Magyarországon hatályos szabadalommal rendelkező külföldi jogosultak – az előző évekhez hasonlóan – legnagyobb arányban amerikai egyesült államokbeli (24%) és németországi (19%) székhellyel rendelkeztek. Őket követték a svájci (7%), a francia (6%), a japán (5%) és az olasz (5%) székhelyű jogosultak.

TOP 10 származási ország

Ezek az arányok összhangban vannak a gazdaság szerkezeti adottságaival, a hazánkba irányuló importáru-forgalommal és külföldi működőtőke-beáramlással.

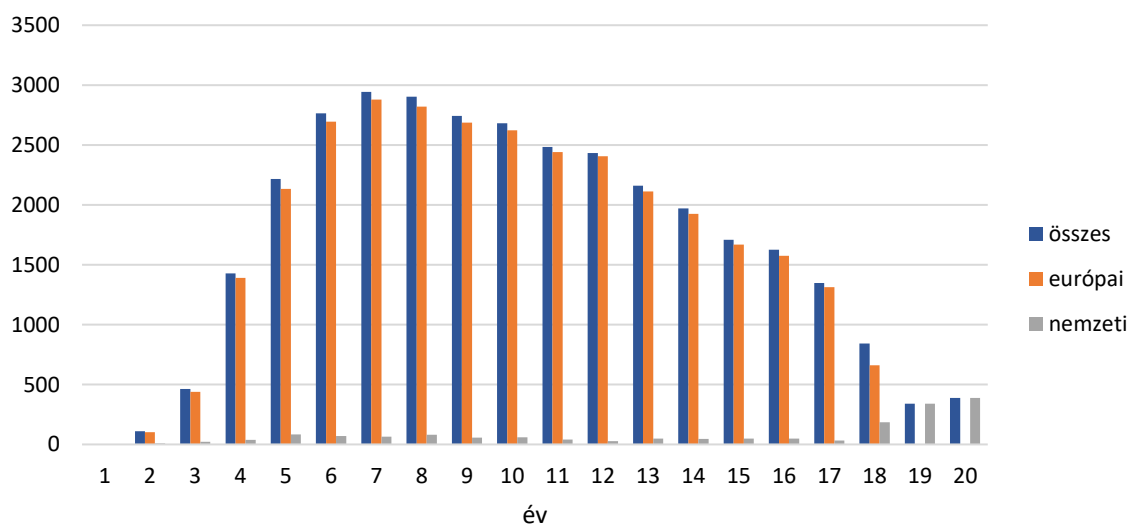
TOP 10**Magyarországon legtöbb hatályos szabadalommal rendelkező jogosult**

1. QUALCOMM Incorporated (US)
2. Telefonaktiebolaget LM Ericsson (SE)
3. Philip Morris Products S.A. (CH)
4. BASF SE (DE)
5. Novartis AG (CH)
6. LG Electronic Inc. (KR)
7. Apple Inc. (US)
8. Huawei Technologies Co. (CN)
9. Bayer Intellectual Property GmbH (DE)
10. F. Hoffmann-La Roche AG. (CH)

A legtöbb hatályos, nemzeti úton megadott szabadalmi oltalommal rendelkező három jogosult a BAYER csoport tagjai mellett a Richter Gedeon (53 db) és az EGIS (41 db) voltak.

A magyarországi székhelyű jogosultak közül a legtöbb, Magyarországon hatályosított európai szabadalommal a Richter Gedeon Nyrt., az EGIS Gyógyszergyár Zrt. és a Pécsi Tudományegyetem rendelkezett 2020-ban.

A hazai egyetemek és kutatóintézetek 64 hatályos szabadalommal rendelkeztek, amelyből 49 a nemzeti eljárásban megadott szabadalom és 15 a hazánkban hatályosított európai szabadalom. A legtöbb hatályos szabadalommal rendelkező felsőoktatási intézmény a Pécsi Tudományegyetem (14 szabadalommal), a Szegedi Tudományegyetem (12 szabadalommal) és a Miskolci Egyetem (5 szabadalommal).

Magyarországon hatályos szabadalmak korfája

A hatályos szabadalmak korfája szerint a nemzeti úton megadott oltalmak esetében a 18-20 éves szabadalmak száma a legtöbb, amelyek oltalmi ideje néhány éven belül lejár, míg a hatályos európai szabadalmi oltalmaknál a 7 éves szabadalmak száma a legmagasabb. A hatályosított európai szabadalmak esetében még nincs a teljes oltalmi időt elérő (20 éves) szabadalom.

1.3. Használatiminta-oltalmi hatósági tevékenység

A használatiminta-oltalmi bejelentések száma csökkent 2020-ban: a hivatal összesen 227 használatiminta-oltalmi bejelentést fogadott, ami 11 százalékkal maradt el az előző évitől, 28 bejelentéssel kevesebb érkezett, mint 2019-ben.

A nemzeti úton benyújtott bejelentések 95 százalék hazai, több mint 4 százaléka pedig külföldi bejelentőktől származott. A nemzeti szakaszba léptetett PCT-bejelentések száma 1 ügyre korlátozódott. A használatiminta-oltalmi bejelentések kétharmada (67%) még mindig kézben benyújtva érkezett, az elektronikus bejelentések száma 22 százalékot, az egyéb úton (postán, terminálon és faxon) érkezett bejelentések pedig 11 százalékot tett ki.

A hazai eredetű bejelentések kétharmada, 67%-a egyéni bejelentőktől, 33 százaléka pedig intézményi bejelentőktől származott.

A hivatal 272 eljárást zárt le, amelyekből 132 bejelentés megfelelt az oltalmazhatósági kritériumoknak és megadással zárult, továbbá 114 ügy megszűnéssel és 26 elutasítással fejeződött be.

Az ügyek ütemes elbírálásának köszönhetően 2015 óta 2020 végén volt a legalacsonyabb a folyamatban levő (függő) ügyek száma, azaz az év végén 185 ügy lezárása nem történt még meg, ami 17 százalékkal kevesebb az előző évinél.

A hivatalhoz 2020-ban beérkezett és befejezett ügyek nettó átlagos átfutási ideje 3,36 hónap volt, ami 0,54 hónappal rövidebb a tavalyi adatnál (3,9 hónap).

2020 végén 837 nemzeti használatiminta-oltalom volt hatályban, ami az előző évvel csaknem azonos (835) mennyiséget jelent.

A hivatal folytatta – a szabadalmi eljárás mintájára – a használatiminta-oltalmi eljárás módszertani útmutatójának kidolgozását annak érdekében, hogy a hivatalban egységes – de az adott esetben meglévő szakterületi sajátosságokat szem előtt tartó –, azonos elveken alapuló eljárási rend jöjjön létre, így az ügyfelek hiánypótló fejezetekhez juthattak hozzá a honlapon.

1.4. Kiegészítő oltalmi tanúsítványok

A kiegészítő oltalmi tanúsítvány (Supplementary Protection Certificate, SPC) a szabadalmi oltalommal védett gyógyszer vagy növényvédőszer szabadalmi oltalmi idejének meghosszabbítására szolgál.

2020-ban 57 SPC iránti kérelem érkezett a hivatalba, ami az előző évvel közel azonos mennyiséget (56) jelent.

A 344 megadott (érvényes) kiegészítő oltalmi tanúsítvány közül 65 esetében az alapszabadalom oltalmi ideje már lejárt, azt az SPC védi, 279 esetben viszont az oltalmi idő még nem kezdődött el.

1.5.Növényfajta-oltalmi hatósági tevékenység

A hivatalhoz nemzeti úton 2020-ban 26 növényfajta-oltalmi bejelentés érkezett. Az év végén 167 nemzeti úton megadott növényfajta-oltalom volt hatályban.

A Közösségi Növényfajta-hivatal (Community Plant Variety Office, CPVO) adatai szerint 2020 végén 29 062 közösségi oltalom volt hatályban az EU-ban, így Magyarországon is, ami 3 százalékkal több az előző év végénél.

1.6.Közegészségügyi kényszerengedély

A koronavírus járvány miatt a 2020-ban fennálló egészségügyi válsághelyzethez kapcsolódóan 2020. december 31-ig három közegészségügyi kényszerengedély iránti kérelem érkezett az SZTNH-hoz, amelyekben ugyanarra az egészségügyi termékre, egy meghatározott gyógyszer hatóanyagára kérték a kényszerengedélyek megadását – az azt oltalmazó három szabadalom tekintetében. A hivatal – a törvényben előírt módon – soron kívül kezelte és bírálta el a három kérelmet, így rövid határidőn belül meghozta a határozatokat.

1.7.Formatervezésiminta-oltalmi hatósági tevékenység

Az EUIPO adatai szerint a közösségi formatervezésiminta-oltalmi (design oltalom) bejelentések száma évről évre emelkedik. A Magyarországra is kiterjedő hatállyal benyújtott közösségi bejelentések száma 2020-ban több mint 30 ezer, illetve az azokban foglalt minták száma pedig több mint 99 ezer.

Az előző évihez képest a közösségi bejelentések száma 8 százalékkal, a benyújtott minták száma pedig 3 százalékkal növekedett. Az adatok szerint egy közösségi bejelentésben átlagosan 3,2 minta volt.

A külföldi székhelyű bejelentők a magyarországi jogszerezés miatt jellemzően elsősorban az európai uniós utat választják, és az EUIPO-nál szereznek közösségi mintaoltalmat. A magyar bejelentők által, 2020-ban benyújtott közösségi minták száma is jelentősen nőtt, 679 volt, ami 52 százalékkal haladva meg az előző évit. A legnagyobb bejelentő a Julius K9, aki 233 közösségi mintával rendelkezett.

A hivatalhoz 2020-ban 139 nemzeti formatervezésiminta-oltalmi bejelentés érkezett, amely 526 mintát foglalt magában, azaz egy bejelentésre átlagosan 3,7 minta jutott.

A nemzeti úton benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések száma 4,5 százalékkal, a bejelentésekben foglalt minták száma pedig 22,6 százalékkal növekedett az előző évihez képest. A bejelentések többségét, 51 százalékát elektronikus úton nyújtották be, 18-18 százaléka postán, illetve személyesen benyújtva, továbbá 13 százaléka terminálon keresztül érkezett.

A nemzeti úton benyújtott formatervezésiminta-oltalmi bejelentések jellemzően egyéni bejelentőktől származtak.

Az összes bejelentés 97 százaléka hazai eredetű bejelentőktől érkezett, és 87 százalékát egyéni bejelentők nyújtották be. A legtöbb formatervezési mintát 2020-ban három egyéni bejelentő nyújtotta be (44).

2020 végén 3075 nemzeti formatervezésiminta-oltalom volt hatályban, 9 százalékkal kevesebb az előző évinél. A hatályos mintaoltalmak korfája a 17. évnél tetőzik.

1.8.Védjegyhatósági tevékenység

A világjárvány következtében bevezetett korlátozó intézkedések, fennakadások és az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó változások kedvezőtlenül befolyásolták a védjegyek nemzetközi lajstromozására szolgáló, a WIPO által adminisztrált rendszerben (a Madridi Megállapodás és Jegyzőkönyv keretében) érkezett, Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentések és utólagos területkiterjesztések iránti kérelmek számát, amely 1243 volt, 27 százalékkal elmaradva az előző évitől.

A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben 1317 nemzetközi védjegybejelentés meghirdetése történt meg, ami közel 30 százalékkal kevesebb az előző évinél. A hivatal 1465, Magyarországot megjelölő nemzetközi védjegybejelentés és utólagos területkiterjesztés vizsgálatát végezte el, és 1344 esetben elismerte az oltalmat, tehát a megadások száma 25 százalékkal múlta alul a 2019. évit.

Az SZTNH-hoz a nemzetközi védjegyekkel kapcsolatban 20 felszólalás érkezett 2020 folyamán. A nemzetközi védjegyek megszűnés megállapítására irányuló kérelmek száma összesen 4 volt.

A Madridi Megállapodás és Jegyzőkönyv keretében külföldre irányuló, hazai bejelentőktől származó nemzetközi védjegybejelentések és utólagos területkiterjesztések száma 4 százalékos növekedést mutatott, ami a 2020 második felében az gyógyszergyáraktól érkezett bejelentéseknek köszönhető. A 2019-ben mért 197 nemzetközi védjegybejelentéshez képest 2020-ban 205 ilyen bejelentést továbbított a hivatal a WIPO Nemzetközi Irodája felé.

2020 végén 397 nemzetközi védjegybejelentési ügy volt folyamatban, 52 százalékkal kevesebb, mint az előző évben. A nemzetközi védjegybejelentések és utólagos területkiterjesztésekkel kapcsolatos ügyek átlagos átfutási ideje kedvezően alakult, átlagosan az előző évi 2,6 hétről 2,1 hétre csökkent.

Nemzetközi (madridi rendszer szerinti) védjegyeljárások

Hatályos védjegyek	Bejelentés	Meghirdetés	Ügybefejezés	Lajstromozás (megadás)	Folyamatban levő ügyek
80 017	1 243	1 317	1 465	1 344	397

A Magyarországra is kiterjedő hatállyal lajstromozott európai uniós védjegyek száma évről évre növekszik. Ezt a trendet a COVID-19 járvány sem törte meg. Magyarországra is kiterjedő hatállyal 2020 folyamán több mint 176 ezer európai uniós védjegybejelentést nyújtottak be az EUIPO-hoz, 10,2 százalékkal többet, mint 2019-ben.

Összesen 153 ezernél több európai uniós védjegyet lajstromoztak 2020-ban, ami 9 százalékkal múlta felül az előző évi értéket.

A külföldre irányuló, növekvő magyar eredetű védjegybejelentői aktivitást jelzi, hogy a hazai bejelentők 2020-ban 837 európai uniós védjegybejelentést nyújtottak be az EUIPO-hoz, ami 11 százalékkal haladta meg a 2019. évi mennyiséget.

686 magyar eredetű európai uniós védjegy lajstromozása történt meg 2020-ban, ami 13 százalékkal volt több az előző évinél.

A magyar bejelentők közül a legtöbb európai uniós védjeggyel az URSA SALGOTARJAN GLASS (93), a Richter Gedeon (84) és a Zwack Unicum (73) rendelkezett.

Ezen kívül a hazai védjegybejelentők a Madridi Megállapodás és Jegyzőkönyv keretében 205 nemzetközi védjegybejelentést tettek, ami 18 százalékkal múlta felül az előző évit.

Magyar eredetű (hazai) védjegybejelentői aktivitás 2019-2020

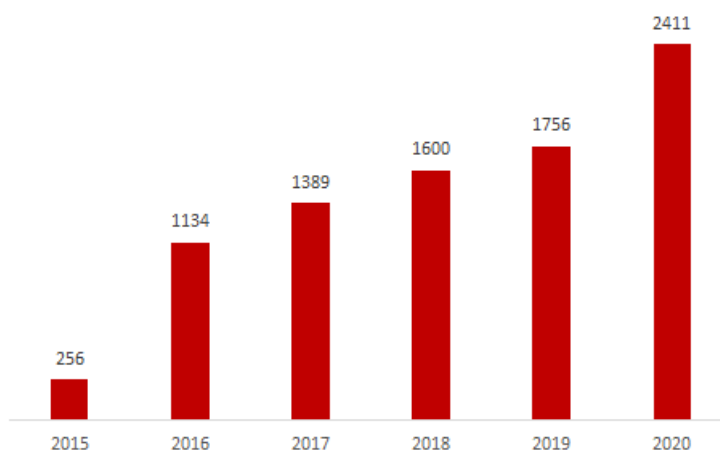
	 Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala	 EUIPO EURÓPAI UNIÓ SZELEMI TULAJDONI HIVATALA	 WIPO WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION
2019	3 555	766	174
2020	3 638	837	205

A nemzeti úton benyújtott védjegybejelentések száma 2020-ban 3 988 volt, 2,4 százalékkal, közel 100 bejelentéssel több az előző évinél. Ezek közül 3 638 bejelentés magyar bejelentőktől érkezett, 2,3 százalékkal több, mint 2019-ben, további 350 bejelentést pedig a külföldi bejelentők nyújtottak be közvetlenül az SZTNH-hoz.

Az oltalmi formák közül a leginkább a védjegybejelentések területén hódított teret az elektronikus ügyintézés. Az előző évi 45 százalékkal szemben 2020-ban már a védjegybejelentések 60 százalékát elektronikus úton nyújtották be az ügyfelek a hivatalhoz.

Az elmúlt öt év alatt az elektronikus út használata megtízszereződött. Az elektronikus ügyintézés esetében a nemzeti védjegybejelentéseket 2019. január 1-jétől kizárólag a TM e-Filing rendszer használatával lehet benyújtani. A fentiekkel párhuzamosan a korábbi egyharmaddal szemben negyedére csökkent a személyesen, „kézben” benyújtott bejelentések száma.

Elektronikusan benyújtott védjegybejelentések (2015-2020)

A nemzeti úton tett védjegybejelentések 91 százaléka a magyar ügyfelektől érkezett, a korábbi évekhez hasonlóan. A belföldiek bejelentési aktivitása 2,3 százalékkal volt magasabb az előző évinél. A hazai bejelentők 61 százaléka intézményi, 39 százaléka pedig egyéni bejelentő volt.

2020-ban a legtöbb nemzeti védjegybejelentést a Richter Gedeon Nyrt. nyújtott be (72); ezt követi az EGIS Gyógyszergyár Zrt. (55), a Tolnagro Kft. (30), a SáGa Foods Zrt. (22) és a PQ Partners Limited (14) bejelentéssel.

A védjegyutak, illetve kutatási jelentések elkészítéséhez használt rendszerre visszavezethetően a meghirdetések száma (2580) elmaradt a 2019. évitől. Az SZTNH 3962 ügyet zárt le, ami az előző évvel közel azonos mennyiséget jelent. Az ügybefejezések közül továbbra is a lajstromozások domináltak: az ügyek közel háromnegyede (74%) az oltalom megadásával zárult le.

Az év végén még folyamatban (függőben) lévő ügyállomány 2513 volt, az előző év végihez hasonló nagyságrendű. Az ügyfeleknek lehetősége van az ügyintézési eljárás gyorsítására az úgynevezett gyorsított eljárások és a különleges gyorsított eljárások keretében.

Az év folyamán a hivatalba összesen 77 gyorsított és 77 különleges gyorsított eljárásra vonatkozó kérelem érkezett, így összesen 154 bejelentés vizsgálatát végezte el ebben az eljárási rendben.

Az elmúlt évtizedben még sosem volt ilyen rövid az átlagos átfutási idő, mint 2020-ban. A nemzeti védjegy lajstromozására irányuló eljárás átlagos nettó ügyintézési ideje átlagosan mintegy 3 héttel, 24,5 hétre lecsökkent, ami az előző évi kedvező szintnél még 10 százalékkal gyorsabb ügyintézés tétel lehetővé.

TOP5 áruosztály

A nemzeti védjegybejelentésekben leggyakrabban megjelölt áruosztályok

35. áruosztály	41. áruosztály	5. áruosztály	43. áruosztály	42. áruosztály
Reklámozás, kereskedelmi ügyletek	Nevelés, szakmai képzés, sport	Gyógyszerészet és állatgyógyászat	Vendéglátás (élelmezés); időleges szállásadás	Tudományos és műszaki szolgáltatások
1032	979	494	400	351

A hatályos nemzeti védjegyek száma 54 251 volt az év végén, ami az előző évek során állandósult 54 ezres nagyságrendnek felelt meg.

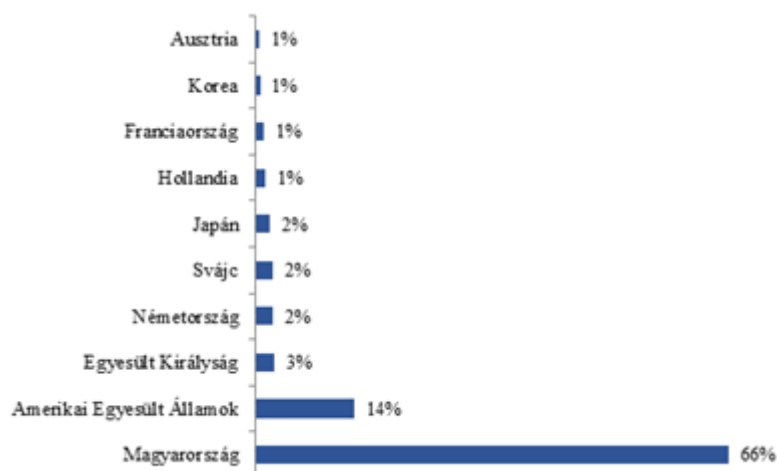
A nemzeti védjegy lajstromozására irányuló eljárások

Bejelentés	Meghirdetés	Ügybefejezés	Lajstromozás (megadás)	Folyamatban lévő ügyek
3 988	2 580	3 962	2 955	2 513

A nemzeti védjegy lajstromban szereplő több mint 54 ezer hatályos védjegy kétharmadának (66%) magyar székhelyű, illetve lakhelyű, 34 százalékának pedig külföldi volt a jogosultja. A külföldi jogosultak döntően amerikai egyesült államokbeli (14%), egyesült királyságbeli (3%) és németországi (2%) székhellyel rendelkeztek.

TOP10 származási ország

A hazánkban hatályos nemzeti védjegyoltalmak megoszlása a jogosultak származási országa szerint

A legtöbb hatályos nemzeti védjeggel rendelkező jogosultak listáját két magyar gyógyszeripari cégvezeti.

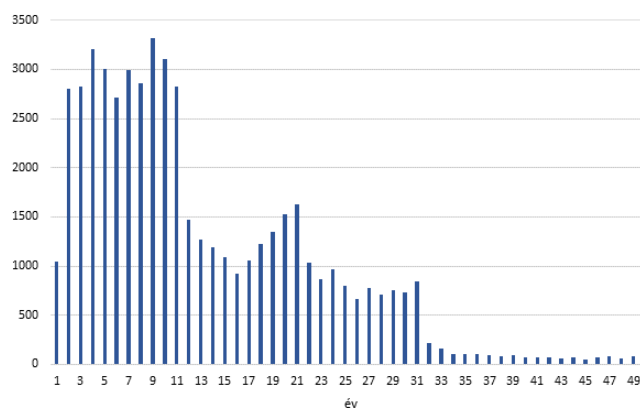
TOP5

nemzeti védjegyjogosult

1. Richter Gedeon Nyrt. (1041 védjegy) (HU)
2. Egis Gyógyszergyár Zrt. (905 védjegy) (HU)
3. Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (HU)
4. Mediaworks Hungary Zrt. (HU)
5. Philip Morris Brands Sárl (CH)

A korábbi évekhez hasonlóan a hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfáján az első 10 évben lényegesen magasabb a hatályos védjegyek száma, mint a következő ciklusokban megújítottaknál.

A hatályos nemzeti védjegyoltalmak korfája

A nemzeti védjegyrajstromban 2020 végén 63 százalévesnél idősebb védjegy szerepelt.

A legidősebb védjegy 1895. július 26-i bejelentési nappal a Panadol GmbH által benyújtott „ODOL” megjelölés. A százévesnél idősebb védjeggyel rendelkező jogosultak közé tartozik még például a Bayer 1899. évi „ASPIRIN”, a GRUPA MASPEX Sp.z.o.o. Sp.k. 1899. évi „APENTA”, az Aesculap AG. 1900. évi „AESCULAP”, a Daimler AG 1900. évi „DAIMLER”, valamint a Valvoline LLC 1902. évi „VALVOLINE” megjelölése.

A legidősebb védjeggyel rendelkező magyar jogosult a Richter Gedeon, amelynek „TONOGEN” megjelölése 1902. november 19. bejelentési nappal szerepel a lajstromban.

1.9. Földrajzi árujelzők

A forgalmazott termékek földrajzi eredetének azonosítására használható földrajziárujelző-oltalom a termékek minőségi jellemzői és származási területük között bizonyíthatóan létező kapcsolatra alapozva állhat fenn.

Az oltalom fellépési lehetőséget nyújt mindazokkal szemben, akik az adott megjelölést jogosulatlanul használják.

Az úgynevezett Lisszaboni Rendszeren keresztül 5, Magyarországot megjelölő nemzetközi eredetmegjelölés lajstromozására irányuló bejelentés érkezett 2020-ban.

A mezőgazdasági termékekre és az élelmiszerekre vonatkozó hatályos európai uniós földrajziárujelző-oltalmak száma 2020 végén 1507 volt – ebből 20 magyar eredetű.

A borok uniós földrajzi árujelzőinek száma az év végén elérte az 1616-ot: ebből 38 volt magyar eredetű.

A szeszes italokra vonatkozó uniós földrajziárujelző-oltalmak száma 2020 végén 242 volt, ebből 8 magyar eredetű.

A Lisszaboni Megállapodás alapján oltalom alatt álló, hatályos nemzetközi eredetmegjelölések száma 1014, amelyből 28 volt magyar eredetű.

Emellett 6 magyar eredetű megjelölés vizsgálata év végén még folyamatban volt.